

بررسی نقش هوش مصنوعی در بازسازی بناهای تاریخی ایران

ایمان سهرابی مقدم چافجیری، حسین اکبرنژاد دموچالی

دانشگاه آزاد واحد لاهیجان، دانشجوی لیسانس مهندسی مکانیک

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۰۱

چکیده

در این مقاله به بررسی نقش هوش مصنوعی^۳ در بازسازی، مرمت و نگهداری بناهای تاریخی و آثار باستانی ایران می‌پردازیم. کشوری همچون ایران که دارای تمدنی کهن و غنی بوده است، قطعاً دارای آثار و بناهایی کهن می‌باشد که از گذشتگان دور و تاریخ این تمدن به جا مانده است. هرچند تعدادی از این آثار و بناها توسط استعمار گران نابود و یا به غارت برده شده و یا در کشورهای دیگر نگهداری می‌شوند و یا به طور طبیعی نابود شده‌اند، اما نگهداری و حفاظت از تمام آثار باقی مانده از گذشته وظیفه ما به شمار می‌رود. نگهداری و مرمت این آثار با وجود بلایای طبیعی و یا خطرات دیگری که این آثار را تهدید می‌کند امری سخت و بسیار هزینه‌بر تبدیل می‌کند، اما با پیشرفت تکنولوژی روش‌های تازه‌ای برای حفاظت از این آثار به وجود آمده‌اند که بسیار به نفع آثار تاریخی کشور هستند. از زمان ورود هوش مصنوعی به ایران دیری نمی‌گذشت تا که تاثیرات آن در زمینه‌های مختلف نمایان شد، این تکنولوژی به علت دقت و سرعت بالا و همچنین به شدت کاربردی بودن مورد توجه محققان و باستان‌شناسان قرار گرفت و به مرور در امور مختلفی مورد استفاده قرار گرفت. این تکنولوژی به تعدادی محدود همچون بازسازی دیجیتالی تخت جمشید در ایران انجام شده است. از استفاده‌های هوش مصنوعی می‌توان به ایجاد موزه‌های دیجیتال و یا ایجاد مدل‌های سه بعدی این آثار اشاره کرد که مزیت‌های دیگری همچون هزینه‌های کمتر، دسترسی در همه مکان و زمان و ایجاد زمینه مطالعات بیشتر برای پژوهشگران و یا ایجاد مطالب آموزشی برای علاقه‌مندان در سراسر دنیا را به همراه دارد.

کلمات کلیدی: هوش مصنوعی، تاریخ، آثار باستانی، هنر اسلامی، بناهای تاریخی

^۳ Artificial intelligence